

Vragen fractie BOB 15 februari 2019 met voorstel voor beantwoording Henk Ullenbroeck 18 februari 2019

Aanvullende vragen geurvisie,-verordening, -beleidsregel

In de voorronde van 13 februari jl. is afgesproken dat voor de raadsbehandeling van de geurgebiedsvisie nog aanvullende vragen kunnen worden gesteld. Hieronder de vragen van BOB. Ze zijn met name ingegeven door het feit dat (volgens BOB) het format van het raadsvoorstel niet is ingevuld zoals dat tussen raad en College eerder is afgesproken. Met name de alternatieven voor de keuzes die het College maakt, ontbreken en de gemaakte keuzes zijn daardoor onvoldoende transparant (volgens BOB). Wellicht dat dit via beantwoording van deze vragen nog kan worden ondervangen.

Vooraf

Het raadsbesluit strekt ertoe :

- een Geurgebiedsvisie vast te stellen én
- een verordening geurhinder en veehouderij met kortere vaste afstanden voor melkveehouderijen van minder dan 100 stuks melkrundvee en extensieve veehouderijen waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld en waar niet meer dan 25 dieren (exclusief het bijbehorend jongvee) worden gehouden én
- een beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder, gemeente Overbetuwe 2018, waarin geurnormen worden vastgesteld als vertaling van het criterium 'een aanvaardbaar woon- en leefklimaat'

Vraag 1: status geurvisie

Klopt het dat het vaststellen van de geurvisie vooral een technische aangelegenheid is, bedoeld om bijvoorbeeld afwijkende (cumulatieve) geurnormen of vaste afstanden te kunnen vaststellen? Is het ook mogelijk de geurvisie vast te stellen, zonder op dit moment afwijkende geurnormen of afstanden vast te stellen en zo een knip in de besluitvorming te maken? Is het mogelijk om alleen de geurvisie en de beleidsregel vast te stellen en op dit moment de wettelijke vaste afstanden te handhaven?

Antwoord: Ja dat is mogelijk. De geurgebiedsvisie is bedoeld als onderbouwend document voor het besluitvorming door de raad. Het betreft een onderzoek en geen (raads)besluit. Het staat de raad vrij om een apart besluit om het voorstel m.b.t. de verkleining van de vaste afstand voor melkveehouderijen van beperkte omvang en extensieve veehouderijen los te koppelen van het besluit over de beleidsregel.

Vraag 2: verhouding geurvisie tot omgevingsvisie

Kan het College aangeven wat de argumenten zijn om nu een geurvisie vast te stellen en daarmee vooruit te lopen op de vast te stellen omgevingsvisie?

Antwoord: de geurgebiedsvisie is een onderzoeksrapport en daarmee niet vergelijkbaar met een structuurvisie (onder de huidige Wet op de ruimtelijke ordening) of een Omgevingsvisie (onder de Omgevingswet). Het vaststellen van eigen gemeentelijke regels over geur en veehouderijen maakt onder de Omgevingswet onderdeel uit van het gemeentelijke Omgevingsplan. Het zal nog enkele jaren duren voordat de gemeente Overbetuwe een Omgevingsplan vaststelt onder de Omgevingswet.

Het uitstellen van de besluitvorming over de verkleining van de vaste afstanden leidt er toe dat de gewenste verweving van kleine extensieve veehouderijen en andere functies onvoldoende kan worden

gefaciliteerd. Deze ontwikkelingen blijven dan “op slot”. Het niet vaststellen van de beleidsregel leidt er toe dat cumulatie van geur uit stallen in ruimtelijke procedures niet eenduidig wordt betrokken en in situaties van een cumulatief overbelaste situatie onvoldoende sturing kan worden gegeven aan de afname van die overlast.

De informatie om een besluit te kunnen nemen over het voorstel is volgens het college aanwezig. In het onderzoek dat is beschreven in de geurgebiedsvisie is uitgebreid ingegaan op de relevante aspecten die daarbij aan de orde zijn. Uitstel van besluitvorming leidt niet tot een betere onderbouwing of het meenemen van relevante aspecten die nu niet aan de orde zijn gekomen.

Vraag 3: verhouding tot landelijke ontwikkelingen

Het raadsvoorstel stelt dat “In het kader van de evaluatie van de Wgv is gevraagd het staffelen sterker te verankeren. Verwacht wordt dat de nieuwe wet- en regelgeving deze vorm van beoordeling sterker wettelijk zal veranderen.”

Verwijst dit naar de volgende passage in het eindadvies van de werkgroep evaluatie geurregelgeving veehouderij van medio 2017: “Voor melkveebedrijven zijn geen geuremissiefactoren vastgesteld en gelden vaste afstanden tot geurgevoelige functies binnen en buiten de bebouwde kom. Die afstanden zijn niet gekoppeld aan het aantal dieren. Wij adviseren u om ook voor deze veehouderijen gestaffelde afstandseisen vast te stellen. Voor grotere melkveehouderijen kan volgens sommige vertegenwoordigers in de commissie niet worden volstaan met de nu opgenomen minimumafstanden. Een gestaffelde aanpak biedt ook ruimte voor kortere afstanden voor stallen van melkveehouderijen waarin slechts een beperkt aantal dieren aanwezig is. Wij vragen u een dergelijke methode verder uit te werken en in de praktijk te toetsen. Ook adviseren we u een emissiefactor vast te stellen waarmee de bijdrage van de melkveebedrijven aan de cumulatieve geurbelasting in beeld kan worden gebracht.”?

Zijn er inmiddels al landelijke ontwikkelingen op dit punt (wij hebben een aankondiging gezien van een bestuurlijke VNG-bijeenkomst op 18 februari a.s.)?

Wat zijn de overwegingen van het College om niet te wachten op het landelijk ‘verder uitwerken en in de praktijk toetsen van een dergelijke methode’?

Antwoord:

Het advies van de landelijke werkgroep evaluatie geurregelgeving uit 2016 heeft tot op heden niet geleid tot een aanpassing van de landelijke wet- en regelgeving door het Rijk. Wel is er onderzoek verricht naar de geuremissie van veehouderijen die gebruik maken van luchtwassers en zijn de geuremissiefactoren van veehouderijen met vleeskuikens aangepast. Er ligt nu (nog) geen concreet voorstel van het rijk voor om te werken aan een wettelijke regeling of een onderbouwing van gestaffelde afstanden van melkveebedrijven of het vastleggen van geuremissiefactoren van melkvee. Er zijn dus op landelijke niveau geen geuremissiefactoren vastgesteld voor melkvee. De geur uit stallen van melkveebedrijven wordt normaliter niet meegenomen in berekeningen van de cumulatieve geurhinder uit stallen van veehouderijen. Dit geldt overigens ook voor nertsenbedrijven.

Om toch een beeld te kunnen geven van de impact van de geuroverlast door melkveebedrijven (en nertsenbedrijven) is in het kader van de geurgebiedsvisie onderzoek verricht op basis van metingen van de WUR van de geuremissie van melkveebedrijven (en van nertsenbedrijven). In de geurgebiedsvisie van Overbetuwe is dus de geuremissie van melkveebedrijven dus wel meegenomen in (aanvullende) berekeningen van de cumulatieve geurbelasting uit stallen van veehouderijen. De bijdrage van de melkveebedrijven aan de geurbelasting is dus expliciet onderzocht. Ook met het meenemen van geuremissiefactoren voor is het beeld dat de situatie voor wat betreft de geurbelasting in Overbetuwe overwegend nog steeds goed te noemen is.

Met deze invulling van het onderzoek in de geurgebiedsvisie van Overbetuwe heeft de gemeente Overbetuwe concrete invulling gegevens aan de aanbevelingen van de werkgroep evaluatie geurregelgeving uit 2016, vooruitlopend aan mogelijke stappen van het rijk op dit vlak.

Vraag 4: effect wijziging vaste afstanden op bestaande situaties

Is het juist dat een wijziging van de vaste afstanden ook doorwerkt naar bestaande situaties waarbij sprake is van een situatie die niet in overeenstemming is met de wettelijke vaste afstanden (= de huidige normen), maar wel met de nu voorgestelde, kortere afstanden? Kunt u aangeven hoe dit doorwerkt: zijn er situaties waarin door instemming met het raadsvoorstel een handhavingssituatie (vrijwel automatisch) wordt omgezet in een gelegaliseerde situatie? Als er mensen zijn die daar bezwaar tegen hebben, hoe is dan de procedure en wat is de beleidsruimte van de raad om die bezwaren te honoreren?

Is het juist dat als door een derde een initiatief wordt genomen dat voldoet aan de nieuwe vaste afstanden (en de geurvisie), dat de raad dan minder mogelijkheden heeft om zo'n initiatief niet te honoreren dan in de huidige situatie (en dus ook minder mogelijkheden heeft om bezwaren van belanghebbenden te honoreren)? Is het juist dat dit ook geldt voor initiatieven om bestaande situaties te legaliseren?

Uit de beantwoording van technische vragen van de VVD-fractie d.d. 11 februari 2019 komt naar voren dat het vaststellen van afwijkende afstanden of geurnormen op drie niveaus kan:

- **Individueel:**
de raad kan ervoor kiezen om knelpunten individueel te laten beoordelen ipv door een algemene regel op te lossen. Aangegeven wordt dat als de raad dat wil, het advies is om de geurverordening niet vast te stellen, maar wel de mogelijkheid open kan houden om de afstanden voor een concreet-project aan te passen via een postzegel-geurverordening.
- **Per zone:**
Er wordt op gewezen dat het vaststellen van afwijkende afstanden of geurnormen kan worden beperkt tot bepaalde zones.
- **Gemeentebreed:**
Zoals in het voorstel van het College.

Is het een optie om de vaste afstanden alleen voor enkele specifieke zones te verkleinen (met minder nadelen dan de nadelen die het College ziet aan een individuele aanpak) en zo ja, welke zones zouden daar dan in de ogen van het College bij voorrang voor in aanmerking komen?

Antwoord:

De afstanden uit Wet geurhinder en veehouderij c.q. de gemeentelijke geurverordening hebben voor veehouderijen geen consequenties voor bestaande situaties. Als er niet wordt voldaan aan de vereiste afstanden is er voor een veehouderij geen verplichting om aan die afstanden te voldoen. Pas bij een wens tot uitbreiding is er sprake van een toetsing. Bij het niet voldoen aan de minimum afstanden mag de veehouderij niet uitbreiden. Een verkleining van de vaste afstanden zoals opgenomen in het collegevoorstel leidt ertoe dat kleinere grondgebonden veehouderijen worden getoetst aan de kleinere minimum afstand bij uitbreiding. Maar alleen in zoverre indien ze na uitbreiding nog steeds kleiner zijn dan de in de geurverordening genoemde aantallen: minder dan 100 stuks melkrundvee of minder dan 25 dieren waarvoor er geen geuremissiefactor is vastgesteld. Is de veehouderij nu of na uitbreiding groter, dan blijven volgens het collegevoorstel de vaste wettelijke afstanden gelden.

Daar waar er een bestaande situatie sprake is van een overschrijding van de vaste afstanden voor kleinere extensieve veehouderijen met een woning die planologisch is bestemd als agrarische bedrijfswoning maar anders wordt gebruikt, biedt de verkleining van de vaste afstand meer mogelijkheden de feitelijke situatie te legaliseren door het gebruik als woning positief te bestemmen. Dit via een planologische procedure waarbij er de normale spelregels gelden. Dus rechtsbescherming en bij bestemmingsplannen beleidsruimte en bevoegdheid van de raad. Bij wijzigingsplannen rechtsbescherming en bevoegdheid van het college.

Voor wat betreft de vraag over afwijkende afstanden op drie niveaus:

Het is in principe aan de raad om te besluiten dat er per initiatief waarbij er gebruik wordt gemaakt van de voorgestelde aanpassing van de vaste afstanden. Dat kan door de voorgestelde geurverordening niet vast te stellen maar als raad wel de mogelijkheid open te houden om de afstanden voor een concreet project aan te passen via een postzegel-geurverordening. De administratieve lasten van een dergelijke werkwijze zijn hoog omdat er dan voor elk initiatief een onderbouwend onderzoek (minimaal 2 kilometer in de omgeving van het initiatief), verordening, raadsbesluit en bijbehorende procedure nodig is.

Het college van de gemeente Overbetuwe heeft er voor gekozen om de verkleining van de afstanden te verkleinen voor zover er sprake is en blijft van een kleinschalige grondgebonden veehouderij. Dus de afstand te koppelen aan de kans op hinder. De minimum afstanden wijken voor geurgevoelige objecten gelegen in de bebouwde kom af van de afstanden die gelden voor geurgevoelige objecten in het buitengebied. Het college heeft er niet voor gekozen om hierbinnen nog nader onderscheid te maken binnen verschillende kernen of zones in het buitengebied. Dit is wel mogelijk op grond van de Wet geurhinder en veehouderij. Maar volgens het college niet zinvol omdat de insteek is gelegd bij de (beperkte) omvang van de grondgebonden veehouderij in relatie tot de te verwachten hinder.

Het voorstel van het college om de vaste afstanden te verkleinen voor kleinschalige grondgebonden veehouderijen werkt door in enkele situaties aan de rand van kernen als Driel, Heteren en Randwijk. En verspreid in het buitengebied gelegen locaties, daar waar er sprake is van verweving van kleinschalige veehouderijen en andere functies zoals wonen.